

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

Hansson, Charlotte
Tel: 010-698 17 85
Charlotte.hansson
@naturvardsverket.se

BESLUT
2025-02-06

Ärendenummer
NV-08885-24

Sveriges Lantbruksuniversitet
Institutionen för vilt, fisk och miljö
Att: Frauke Ecke

Beslut om tillstånd för jakt för forskningsändamål

Beslut

Naturvårdsverket beslutar att ni får bedriva jakt på arter listade i detta beslut för forskningsändamål.

Naturvårdsverket medger att jakten får ske på annans jaktmark.

Ni får vid jakten använda de ej typgodkända fångstredskap som nämns i ansökan. För avlivning används slagfällor (metallfällor) och för levande fångst, fällorna "Ugglan" och "Sherman".

Detta beslut ska delges med kungörelsedelgivning.

Villkor

Som villkor för detta beslut gäller följande:

1. Tillståndet är giltigt i hela Sverige från och med 2025-02-10 till och med 2030-12-31
2. För hela beslutsperioden omfattar tillståndet fångst av följande arter och följande högsta antal individer av respektive art. Om inte annat anges får ingen individ av en art avlivas förutom om viltet är så sjukt eller skadat att det bör avlivas av djurskyddsskäl.
 - Vanlig näbbmus (*Sorex araneus*) (högst 200 individer)
 - Lappnäbbmus (*S. caecutiens*) (högst 200 individer)
 - Dvärgnäbbmus (*S. minutus*) (högst 50 individer)
 - Mindre dvärgnäbbmus (*S. minutissimus*) (högst 10 individer)
 - Vattennäbbmus (*Neomys fodiens*) (högst 50 individer)
 - Skogslämmel (*Myopus schisticolor*) (högst 500 individer)
 - Fjälllämmel (*Lemmus lemmus*) (högst 200 individer)
 - Skogssork (*Myodes glareolus*) (högst 5450 individer, varav högst 600 individer får avlivas)
 - Rödsork (*M. rutilus*) (högst 300 individer)

- Gråsidning (*M. rufocanus*) (högst 300 individer)
 - Åkersork (*Microtus agrestis*) (högst 300 individer)
 - Vattensork (*Arvicola amphibius*) (högst 10 individer)
 - Mellansork (*M. oeconomus*) (högst 100 individer)
 - Större skogsmus (*Apodemus flavicollis*) (högst 100 individer)
 - Mindre skogsmus (*A. sylvaticus*) (högst 200 individer)
 - Husmus (*Mus musculus*) (högst 10 individer)
 - Småvessla (*Mustela nivalis*) (högst 10 individer)
 - Hermelin (*Mustela erminea*) (högst 10 individer)
3. Berörda markägare och i förekommande fall jakträttshavare ska underrättas, om möjligt före jakten, gällande all sådan jakt som bedrivs med stöd av detta tillstånd.
 4. Jakt enligt detta tillstånd får endast bedrivas av personer som fått ett skriftligt uppdrag att göra så från tillståndshavaren.
 5. En kopia av detta tillstånd samt ett personligt skriftligt uppdrag från tillståndshavaren ska medföras vid all sådan jakt som bedrivs med stöd av detta tillstånd.
 6. Polismyndigheten och berörda länsstyrelser ska hållas underrättade om den jakt som bedrivs med stöd av detta tillstånd.
 7. Jakten ska bedrivas med största möjliga hänsyn till såväl annat vilt som till friluftslivsutövande människor.
 8. Under åren 2026 – 2032, ska ni senast den 31 januari varje år, inkomma med en skriftlig rapport gällande föregående år till Naturvårdsverket innehållande uppgifter om vilka arter och hur många djur av respektive art som fångats, insamlats och fällts samt i övrigt om var och hur verksamheten bedrivits.

Rapporten märk med detta besluts diarienummer, NV-08885-24 och skickas till registrator@naturvardsverket.se.

Bakgrund

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), institutionen för vilt, fisk och miljö har inkommit med en ansökan gällande undantag från vissa bestämmelser i jaktlagstiftningen för forskningsändamål avseende en femårsperiod fr.o.m. 2025-01-27. SLU har i beslut NV-07483-19 ett likande tillstånd som löper ut den 31 december 2024. Av inskickad ansökan framkommer i huvudsak följande.

Aktuellt forskningsprojekt är en del av ett omfattande forskningsprojekt och dataunderlaget samlas in i samband med det nationella miljöövervakningsprogrammet. Projektet har genomgått en vetenskaplig granskning och innehar djuretiskt tillstånd från Umeå djurförsöksetiska nämnd. Detta godkännande gäller till och med 2029-09-27, varpå sökande avser att söka nytt tillstånd.

Syftet med projektet är att öka kunskapen om rollen av miljöstörningar (skogsbränder, väderfenomen, miljögifter) och biologisk mångfald i den omgivande miljön för personlighetsegenskaper samt överföring och infektion av viltspridda sjukdomar och viltets hälsa. I projektet ingår det att undersöka vilka effekter som sjukdomar, ohälsa eller annat avvikande tillstånd har på människor,

djur eller växter samt hur de ska undvikas, förebyggas, diagnosticeras eller behandlas.

I projektet avser man att endast avliva ett begränsat antal skogssorkar, alla övriga arter släpps fria. Skogssorken anses vara ett av Sveriges vanligaste däggdjur och därför riskeras inte någon arts bevarandestatus.

Då målet med fångsten är att övervaka effekter på både djurens hälsa och beteenden, avser fångsten att påverka djuren minimalt (utöver de 600 skogssorkarna som förväntas avlivas). Enbart passiva metoder så som kameraövervakning genererar inte data på de smittämnen eller miljögifter som projektet avser att spåra. Vilket utesluter metoder som inte avser att fånga djuren.

Tillstånd söks i hela Sverige. SLU avser att även fortsättningsvis och i enlighet med gällande tillstånd kontakta markägare/jakträttshavaren innan fångst påbörjas i ett område. Under vissa förhållanden är dock en kontakt och tillstånd för jakten inte möjligt att uppnå och förfarandet måste kunna undantas i enskilda fall. Exempel på detta är studiens fokus på skogsbränder, som inte går att förutspå. Vidare kan förändringar i miljön upptäckas, som projektet kan fånga upp och undersöka vidare.

Antalet individer för respektive arter bygger på en uppskattning av antalet som fångats under tidigare år.

Skäl

Aktuella bestämmelser

Naturvårdsverket får ge tillstånd till jakt om det behövs för forsknings- och utbildningsändamål, även om jakt annars inte är tillåten, enligt 31 § första stycket jaktförordningen (1987:905). Tillåtelse enligt 31 § första stycket får medges endast om det inte finns någon annan lämplig lösning och upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområdet inte försvåras.

I beslut om jakt för forskningsändamål ska det enligt 9 b § jaktförordningen anges

- Vilka arter som berörs och antalet djur som får fällas,
- Vilka medel och metoder som får användas,
- Vilken tid och vilket område som avses,
- De villkor som i övrigt behövs för att så långt som möjligt undvika skador eller olägenheter av betydelse för den berörda artens bestånd, och den kontroll som kommer att ske.

Av 11 § jaktförordningen framgår att fångstredskap ska vara av godkänd typ för att få användas.

Enligt 15 § andra stycket 2 i jaktförordningen får Naturvårdsverket i enskilda fall medge undantag från kravet i 11 § om att fångstredskap ska vara av godkänd typ och meddela föreskrifter om de fall då sådana undantag får beviljas.

Av 12 kap. 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2013:13) om typgodkännande av fångstredskap framgår bl a att forskning kan utgöra anledning till undantag från kraven om typgodkännande av fångstredskap i enskilda fall samt att undantaget får förenas med villkor.

Enligt 32 § andra stycket jaktförordningen fordras tillstånd av Naturvårdsverket för att fånga djur på någon annans jaktmark i syfte att märka eller undersöka djuren. Den som har fått ett sådant tillstånd ska underrätta jakträttshavaren om sin verksamhet.

Kungörelsedelgivning av ett beslut får ske om en obestämd krets ska delges, vilket framgår av 49 § delgivningslagen (2010:1932).

Naturvårdsverkets bedömning

Naturvårdsverket bedömer att det finns skäl att bevilja jakt för forskningsändamål i enlighet med 31 § första stycket jaktförordningen. Ansökan avser jakt efter ett begränsat antal individer av varje art samt att krav också finns kring att majoriteten av arterna åter släpps fria efter genomförda studier. Endast ett begränsat antal individer av en art förväntas avlivas. Därför bedöms inte verksamheten försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus för arterna i deras naturliga utbredningsområde. Vidare bedöms det heller inte finnas någon annan lämplig lösning för att kunna bedriva en ändamålsenlig forskning.

För att kunna bedriva en ändamålsenlig och effektiv forskning bedömer Naturvårdsverket att jakten kan behöva utföras på annans jaktmark i enlighet med 32 § jaktförordningen. Av samma skäl bedömer Naturvårdsverket också att jakten kan behöva utföras användandes ej typgodkända fångstredskap med stöd av 12 kap. 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om typgodkännande av fångstredskap.

Det finns skäl att förena tillståndet med villkor för att berörda ska få kännedom om verksamheten samt för att undvika att vilt utsätts för onödigt lidande.

Kungörelse

Beslutet ska delges med kungörelsedelgivning. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Naturvårdsverket på Virkesvägen 2 i Stockholm alt. Forskarens väg 5 i Östersund och på vår webbplats www.naturvardsverket.se.

Upplysningar

Detta beslut fräntar er inte ansvar att inhämta andra nödvändiga tillstånd eller dispenser som kan komma att krävas för att få genomföra forskningen. Sådana tillstånd kan exempelvis vara medgivande från berörd myndighet för fångst i skyddade områden.

I enlighet med 40 c § jaktförordningen får frilevande vilt som anträffas så skadat eller i en sådan belägenhet att det snarast bör avlivas av djurskyddsskäl, avlivas även om det är fredat eller om avlivningen sker på någon annans mark.

Regler för användning av fångstredskap återfinns i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2018:3) om användande av fångstredskap.

Detta beslut har fattats av biträdande enhetschefen Hanna Ek efter föredragning av handläggaren Charlotte Hansson. I ärendets handläggning har även juristen Lisa Grill och handläggaren Nils Mårtensson deltagit.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter

För Naturvårdsverket

Hanna Ek

Charlotte Hansson

Kopia till:

Samtliga länsstyrelser

Statens jordbruksverk

Statens veterinärmedicinska anstalt

Polismyndigheten

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Stockholm.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.

Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till Förvaltningsrätten i Stockholm.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt och det ska vara undertecknat.

I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer,

vilket beslut som Ni överklagar t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.